

Звіт
про свою діяльність протягом
2016 – 2017 навчального року

Меренкова Віктора Юрійовича,
директора Херсонської спеціальної
загальноосвітньої школи-інтернату I – III ступенів
Херсонської обласної ради



Управління закладом

Директор навчального закладу у своїй роботі керується Конституцією України, Законами України, актами Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України щодо освітньої галузі, наказами та розпорядженнями Міністерства освіти і науки України, іншими законодавчими та нормативно – правовими актами з питань освіти; законодавством про працю, правилами і нормами охорони і безпеки праці, правилами виробничої санітарії та пожежної безпеки та іншими чинними нормативними документами в системі освіти. Рівень управлінської культури, як керівника навчального закладу, вбачаю у застосуванні демократичного стилю керівництва, створенні у колективі сприятливого соціально – психологічного клімату, розвитку творчих здібностей та зростанні професійної майстерності педагогів, колегіальним підходом до управління навчальним закладом, широким спектром застосування проектних технологій, використанні сучасних технологій управління та формуванні стратегії розвитку школи-інтернату, що ґрунтується на глибокому аналізі кадрового, навчально – методичного й матеріально – технічного забезпечення навчально – виховного процесу. Внаслідок компетентнісного підходу, забезпечую кваліфіковане управління навчально – виховним процесом, контрольно – аналітичною діяльністю. Під час контролю за роботою педагогів, прагну забезпечити розумне поєднання контролюючих та інструктивно- методичних функцій, надаю методичну допомогу тим, хто її потребує. При вирішенні нагальних проблем навчального закладу об'єдную зусилля адміністрації закладу, ради навчального закладу, батьківського комітету, громадських організацій. Постійно самовдосконалююсь як в мистецтві управління, так і у поглибленні своїх знань з психології, педагогіки, сучасних інформаційних технологій, менеджменту. Так, у 2016 році пройшов курси підвищення кваліфікації директорів шкіл-інтернатів на базі КЗ «Херсонська академія неперервної освіти ХОР». Взяв участь у XVIII Всеукраїнській науково-практичній Конференції «Педагогічні читання – 2017» з проблеми: «Актуальні питання сурдопедагогічної теорії та практики на сучасному етапі реформування освіти України». Атестований на відповідність займаній посаді в поточному навчальному році.

Кадровий склад

У 2016-2017 навчальному році школа-інтернат була забезпечена кадрами на 100%. У закладі працювало 66 педагогічних працівників. Розстановка педагогів здійснювалась відповідно до їх фахової освіти. Кадровий склад:

учитель - методист – 1

вища категорія – 12

I категорія – 12

II категорія – 20

спеціаліст 9 тарифного розряду, «старший вихователь» – 2

спеціаліст 9 тарифного розряду – 13

спеціаліст 8 тарифного розряду – 6

Організація процесу навчання

У 2016 році Херсонська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат I – III ступенів випустила 9 учнів 10 класу та 4 учні 9-Б класу для розумово відсталих дітей. Усі випускники загальноосвітнього класу продовжили навчання в 11 класі закладу. 1 учень 9-Б класу після закінчення школи продовжив навчання в ПТНЗ м.Кривого Рогу, 3 випускники не працюють за станом здоров'я. Профорієнтаційна робота здійснювалась під час навчально-виховного процесу у ході викладання курсу „Основи вибору професії” для учнів 9 класу на уроках трудового навчання, під час бесід, у рольових іграх. У лютому до закладу завітали викладачі Київського коледжу легкої промисловості, в якому можуть продовжити навчання випускники школи-інтернату. Гості розповіли про історію коледжу – єдиного в Україні навчального закладу, що готує конструкторів взуття, наочно представили сучасний стан навчального закладу, розповіли про перспективи його розвитку. Старшокласників зацікавила можливість отримати базову вищу освіту у місті Києві, у них виникло багато запитань до педагогів, у тому числі про можливість подальшого працевлаштування на підприємствах з виготовлення сучасного одягу та взуття в

Україні й за кордоном. У квітні 2017 року вчителями трудового навчання була організована екскурсія для учнів 11 класу на відкрите акціонерне підприємство «Полі Мед», де



старшокласники мали змогу ознайомитись з підприємством, його структурою, професіями, обладнанням та продукцією, яка випускається на даному виробництві (виготовлення упаковок для медикаментів, у тому числі для людей з особливими потребами, а саме для сліпих з використанням об'ємних написів за абеткою Брайля). Активно проводилась профорієнтаційна робота серед учнів старших класів психологічною службою школи: діагностування професійних інтересів учнів 10 класу, індивідуальні консультації щодо працевлаштування та подальшого навчання дітей, психологічний тренінг для учнів 9-11 класів «Світ професій».

У 2016-2017 навчальному році навчання у закладі завершило 106 дітей у 12-ти класах та 3 групах дошкільного відділення. За індивідуальною формою навчався 1 учень – Турчинович О. (1 ІПК клас) за програмою для дітей зі складними вадами розвитку. Протягом всього навчального року належна увага у закладі приділялась охопленню дітей навчанням. Директором та працівниками закладу здійснювалась постійна робота по залученню дітей з вадами слуху до навчання у школі-інтернаті. З цією метою вчителями-дефектологами дошкільного відділення у сурдолога обласної дитячої лікарні були взяті дані про наявність нечуючих дітей, які проживають на території Херсонської області і не навчаються у спеціальних

закладах. Батькам таких дітей були надіслані листи із запрошенням до навчання у закладі. Також встановлювався особистий контакт з батьками та близькими родичами дітей з вадами слуху у телефонному режимі та при зустрічі.

Навчально-методична і науково-практична робота

У 2016-2017 навчальному році педколектив продовжував працювати над вивченням проблемної теми області **“Соціалізація дітей та учнівської молоді в сучасному освітньому просторі: методологічний та методичний підходи”** та реалізацію проблеми школи **“Соціальний розвиток дитини з вадами слуху в умовах спеціального закладу”**, вважаючи основним завданням використання ефективних шляхів, форм і методів соціалізації особистості учнів (вихованців) закладу, підвищення їх соціальної активності, забезпечення освітньої та



морально-психологічної підготовки школярів до продовження навчання, усвідомлення ними необхідності підвищення свого освітнього рівня.

Координує методичну роботу **методична рада**, яка спрямовує діяльність учителів та вихователів, методичних об'єднань школи, планує, узгоджує та аналізує проведення заходів відповідно до педагогічної проблеми. Керує методичною радою заступник директора з навчальної роботи Мартинюк М.В. Методичною радою на початок навчального року був розроблений план заходів щодо

підвищення результативності діяльності школи в аспекті якості освітніх послуг з позицій методичного менеджменту та протягом навчального року відстежувався хід його реалізації. У 2016 – 2017 навчальному році відбулися засідання методичної ради школи, на яких розглядалися питання реалізації проблемної теми області та школи, особливості організації навчально-виховного процесу на засадах компетентнісного підходу, сучасні акценти військово-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді, урахування індивідуальних особливостей учнів у процесі навчання та виховання, реалізації міжпредметних зв'язків на уроках природничо-математичного циклу, методи, форми, прийоми національно-патріотичного виховання у закладі, розвиток комунікативної діяльності дітей з вадами слуху на уроках та в позакласний час, підвищення ефективності уроків, підготовка педагогічних працівників до проведення творчих звітів МО, обговорювались результати перевірок стану викладання предметів інваріантної складової навчального плану, адаптація учнів підготовчого класу до навчання у школі, робота з молодими вчителями та вихователями, підсумки курсової перепідготовки кадрів, заслуховувались звіти про роботу педагогів, які атестувались у 2017 році.

Вагомим колективним суб'єктом, що розв'язує актуальні науково-методичні, навчально-методичні проблеми, є традиційний для школи дорадчий орган — **педагогічна рада**. Вона визначає основні напрями і завдання, конкретні форми роботи педагогічного колективу та приймає рішення з основних питань діяльності навчального закладу, зокрема в науково-методичному аспекті. Тематика засідань педагогічних рад регламентується річним планом роботи школи на основі аналізу стану навчально-виховної роботи, роботи над методичною проблемою школи. Протягом навчального року проведено дві педагогічні ради організаційного характеру, спрямовані на



підбиття підсумків роботи педагогічного колективу за окремий період та корекцію за їх результатами подальшої роботи, та дві педагогічні ради методичного спрямування. Так, у грудні 2016 року відбулася педрада на тему «Урок – ключовий елемент навчання та виховання». Засідання пройшло в інтерактивній формі. Шляхом виконання вправ «Пазли», «Визнач невідоме», «Глечик знань», «Велике коло питань» педагоги сформулювали вимоги до сучасного уроку, дали характеристику основним етапам уроку, розглянули типологію уроків та основні дидактичні методи та прийоми. Виступи вчителів та

вихователів з досвіду роботи супроводжувались вдало створеними презентаціями та відеосюжетами. У березні - педагогічна рада з виховної роботи «Створення виховного простору як результат розвитку виховної системи». Під час обговорення питання було здійснено аналіз виховної системи закладу, визначені шляхи її розвитку та намічені шляхи упорядкування виховної діяльності в школі-інтернаті. Педагогічним колективом обговорено та схвалено проект програми по організації виховної роботи школи на 2017-2018 навчальний рік.

У закладі діє **6 методичних об'єднань**: працівників дошкільного відділення, вчителів початкових класів, вчителів гуманітарного циклу, вчителів природничо-математичного циклу, трудового навчання та фізкультури, вихователів, класних керівників, колективи яких пов'язують свою роботу з проблемою школи та області, вивчають та впроваджують сучасні технології навчання, розглядають актуальні питання з дидактики, педагогіки, психології, проводять предметні тижні, відкриті уроки, позакласні заходи. Робота в цих методичних підструктурах є ефективною і за змістом, і за формою.

Протягом навчального року відбулися науково-практичні семінари, засідання психолого-педагогічної студії, педагогічні читання, диспути, засідання круглого столу, де учителі мали

змогу вивчити теоретичні питання педагогіки та методики навчання дітей з особливими потребами, поділитися своїм власним педагогічним досвідом, ознайомитися з досвідом роботи своїх колег, розв'язати практичні завдання з метою довершеності форм навчально-виховної роботи у закладі. У процесі роботи над науко-методичною проблемою області **на педагогічних читаннях** «Роль педагога в розвитку соціальної зрілості учнів» соціалізація школяра, формування його життєвої компетентності, соціально значимих якостей особистості були визначені одними з основних функцій сучасної школи. Педагоги школи-інтернату, спираючись на теоретичні положення з теми та досвід власної практичної діяльності, розповіли про шляхи формування соціальної компетентності учнів молодших класів в умовах сучасного інформаційного простору, показали вплив нових педагогічних технологій на процес соціалізації особистості, проаналізували рівень соціальної зрілості учнів 7 – 11 класів закладу та значення соціальної компетентності для попередження відхилень у поведінці дітей дошкільного віку. Присутнім був запропонований перегляд відеосюжету з питання соціалізації дітей різного віку та запропоновані відеоматеріали для обговорення з учнями правил поведінки у різних сферах життя.



У січні 2016 року у ході **науково-практичного семінару** «Формування ключових компетенцій дітей з вадами слуху на уроках та в позакласний час» педагогами закладу були висвітлені питання розвитку музичних компетентностей дошкільників з вадами слуху, математичних та комунікативних компетентностей учнів початкових класів, шляхи формування предметних компетентностей на уроках в основній та старшій школі й у процесі виховної діяльності. Педагоги закладу виступили з цікавими доповідями з досвіду роботи, які проілюстрували презентаціями та відеоматеріалом. Цей захід сприяв підвищенню фахового рівня та педагогічної майстерності педагогічних працівників закладу.

У рамках активного соціально-психологічного навчання психологом школи були проведені **заняття психолого-педагогічної студії «Алетія»**, спрямовані на розвиток особистісних та професійних якостей педагогів, а саме:

- **Психологічна компетентність педагога як ресурс стресостійкості**, на якому практичний психолог Гришко О.В.

та педагог-організатор Козлова Я.С. використали технологію танцювального тімбілдінгу. Педагоги побували в ролі перехожих та спецагентів, прийняли участь в танцювальному батлі. Заняття сприяло підтримці командного духу, емоційному та фізичному розвантаженню педагогів, дало можливість зняти емоційні затиски, попередити професійне вигорання.



- **Ефективний виховний вплив на учнів у кризових ситуаціях**, впродовж якого учасники визначали основні кризові стани дитини, пов'язані з умовами родинного виховання, розробляли практичні рекомендації щодо форм та методів роботи з учнями та їх батьками в кризових станах.

З метою психологічної просвіти заступником директора з ВР, психологом та вчителем-дефектологом слухового кабінету проводились засідання **Школи становлення молодого педагога**, на яких вихователі отримували методичні рекомендації для роботи над вимовою та розвитком слухо-зоро-вібраційного сприймання, обмінювались досвідом ведення робочих зошитів та зошитів з позакласної роботи, засвоювали засоби автоматизації та корекції голосних та приголосних звуків, обговорювались питання психології глухих дітей.



Однією з пріоритетних на сучасному етапі є проблема підвищення професійного рівня вчителя через його **самоосвіту**. Тому основне завдання методичної служби закладу полягає в тому, щоб включити педагогів у процес вдосконалення кваліфікації. Саме з цією метою в плані роботи з педкадрами були передбачені індивідуальні форми роботи: індивідуальна робота над науково-методичною проблемою, самостійна до курсова підготовка, консультування, наставництво, практичні поради з глибоким аналізом роботи вчителя після відвіданих уроків та позакласних заходів, опрацювання фахових журналів та методичної літератури та інше, що відображено у зошитах самоосвіти працівників.

Однією з пріоритетних на сучасному етапі є проблема підвищення професійного рівня вчителя через його **самоосвіту**. Тому основне завдання методичної служби закладу полягає в тому, щоб включити педагогів у процес вдосконалення кваліфікації. Саме з цією метою в плані роботи з педкадрами були передбачені індивідуальні форми роботи: індивідуальна робота над науково-методичною проблемою, самостійна до курсова підготовка, консультування, наставництво, практичні поради з глибоким аналізом роботи вчителя після відвіданих уроків та позакласних заходів, опрацювання фахових журналів та методичної літератури та інше, що відображено у зошитах самоосвіти працівників.

Проведені заходи з неперервного вдосконалення фахової освіти і кваліфікації закладу були успішними, про що свідчать результати атестації. Методична робота стимулювала педагогічних працівників до підвищення кваліфікаційної категорії. За наслідками атестації у 2016 – 2017 навчальному році **атестовано 12 педагогів**, що складає 18,5% від загальної кількості педпрацівників. Показники атестації в закладі стабільні. 11 педагогів проходили чергову атестацію, 1 – позачергову. За результатами атестації 2 педагоги (представники адміністрації) атестовані на відповідність займаній посаді, що складає 16,7% від загальної кількості атестованих, 2 педагоги атестовані на відповідність раніше присвоєній кваліфікаційній категорії «спеціаліст вищої категорії» та присвоєння педагогічного звання «старший вчитель», що складає 16,7% від загальної кількості атестованих; 1 педагог - на відповідність раніше присвоєній кваліфікаційній категорії «спеціаліст першої категорії», що складає 8,3% від загальної кількості атестованих; 3 педагоги – на відповідність раніше присвоєному 11 тарифному розряду, що становить 25% від загальної кількості атестованих, 3 педагогічним працівникам присвоєна кваліфікаційна категорія «спеціаліст першої категорії», що складає 25% від загальної кількості атестованих, 1 педагогу присвоєна кваліфікаційна категорія „спеціаліст другої категорії”, що складає 8,3% від загальної кількості атестованих.

Виховна робота

Протягом 2016-2017 навчального року виховна робота школи проводилася за такими напрямками: громадянське, патріотичне, трудове, художньо-естетичне, моральне, екологічне, превентивне виховання, формування здорового способу життя, сприяння творчому розвитку особистості.

Реалізація напрямків виховної роботи здійснювалася через систему традиційних загальношкільних, класних та позакласних заходів.



Методична робота з проблем виховання була спрямована на вивчення й упровадження інноваційного підходу до виховання, на розвиток творчої активності педагогів, підвищення професійної компетентності, відповідальності, постійне вдосконалення навичок самостійної роботи класних керівників, вихователів, надання їм кваліфікованої допомоги.

Для педагогів нашої школи національно-патріотичний напрямок виховання школярів завжди був одним із пріоритетних, тому що він забезпечує формування свідомої особистості, відповідальної за свою країну та її природне і національне багатство, громадянина, що шануватиме історію та здатного захистити інтереси своєї країни, людини, яка діятиме в суспільних інтересах та буде толерантною до кожного окремо. З метою поглибити знання учнів про Україну, сформувати почуття належності до своєї країни, познайомити учнів з основними державотворчими подіями становлення незалежної України, вивчити основні засади демократичного та суспільного ладу України, її досягнення за останні роки; закріпити знання про державну символіку; про такі поняття та категорії, як народ, нація, етнос, держава, громадянин, громадянські права та обов'язки; сформувати ціннісне ставлення до держави, суспільства, мови, сім'ї, самого себе; почуття особистої відповідальності за долю своєї держави та українського народу, виховувати любов до рідного краю, дбайливе ставлення до скарбів Батьківщини в поточному навчальному році учнівський та педагогічний колективи закладу працювали над загальношкільним проектом «Моя Україна», в рамках якого кожен класний колектив працював над певним міні-проектом, тематика якого відповідала віковим особливостям дітей та їх інтересам («Українська народна іграшка» - 1 клас, «Стежками українських казок» - 2 клас, «Буду я природі другом!» - 3 клас, «Україна – квітуча країна» - 4 клас, «Цікавинки України» - 5 клас, «Українські звичаї» - 6 клас, «Історія рідного міста» - 7 клас, «Народні промисли» - 8 клас, «Моя школа – мій дім» - 9,10,11 класи). Діти цікавилися літературою з певної тематики, ходили на екскурсії, брали участь у роботі майстер-класів, вікторин, квестів, вивчали історію рідного міста, школи тощо. Наприклад, учні 3 класу відвідали Миколаївський зоопарк, учні 5 класу – Херсонський обласний краєзнавчий музей тощо. В травні 2017 року в рамках міні-проекту виховної роботи з теми "Народні промисли" учні 8,9 класів відвідали унікальний історико - розважальний комплекс "Зелені хутори Таврії". Діти дізналися про традиції наших пращурів і практично здобути ремесла, вивчали історичне минуле України на прикладі майстер - класів. Цікавими та пізнавальними стали презентації



міні-проектів класними колективами. Слід відмітити спільну творчу роботу вчителя Гончаренко В.М. та вихователя Пресс Ю.А., вчителя Носкової І.В. та вихователів Шейко С.М. та Фіночек Т.І., вчителя Балакіної С.А. та вихователя Заворотньої Л.М., вчителя Зінченко І.В. та вихователів Прохорової Н.М. та Устименко М.Є., вчителя Кудрявцевої А.М. та вихователя Литвиненко Г.О. Виставка газет по тематиці кожного міні-проекту, що підготували педагоги показала весь багатобарвний світ рідної землі з її рослинним, тваринним різномайттям, її традиціями, обрядами, ремеслами, цікавинками України. Учні 9-11 класів оформили свою презентаційну газету по проекту у вигляді родинного дерева, де був представлений кожен класний колектив школи.

Загалом, слід відмітити, що робота учнівського та педагогічного колективу над реалізацією даного проекту була цікавою, змістовною та сприяла не тільки розвитку пізнавальної активності, творчого потенціалу учнів, а й формуванню життєтворчих компетентностей у дітей.



В жовтні 2016 року в школі-інтернаті був проведений тиждень національно-патріотичного виховання, в рамках якого До Дня захисника України та Дня українського козацтва організовані та проведені спортивні змагання, години національного виховання, виставка книжок «Україна –

держава козацька», народознавчий календар «Покрова – світле свято нашого народу». Також відбулась зустріч з учасником бойових дій в зоні АТО, головою громадської організації "Українська єдність" Кравцем Ігорем Анатолійовичем. В ході зустрічі учні дізнались, якою ціною захищається територіальна цілісність і незалежність нашої держави, як збройна агресія вплинула на життя мешканців Сходу України, лунали питання про життя військовослужбовців в зоні бойових дій, про їх мрії, сподівання.

Наприкінці жовтня учні старших класів школи відвідали виставку, присвячену АТО у Херсонському краєзнавчому музеї. Учні мали змогу поспілкуватися з учасниками бойових дій та з перших вуст дізнатися про життя бійців в зоні АТО.



30 листопада 2016 року відбувся відео журнал «Цікава Україна» для учнів 5-8 класів, який підготувала вчитель індивідуальної слухової роботи та ритміки Козел-Богущька К.М. Діти мали змогу ознайомитись дистанційно із мальовничими природними місцями України, дізнались, що на Херсонщині є найбільша пустеля в Європі – Олешківські Піски; відвідали старовинні замки і великі парки; пригадали відомості з української культури. Учні 5 класу ознайомили присутніх з гуцульським танцем «Аркан». Журнал був побудований як вікторина, під час якої, за правильні відповіді учні отримували жетони, а в кінці визначили переможця – клас, який набрав найбільшу кількість жетонів. Ним виявився 6 клас, найактивнішими учасниками були Довбня Вікторія, Нескоромний Валерій та Комаров Ростислав.



Школа сприяє вихованню у дітей поваги і до минулого України. Однією з традиційних форм роботи з даного напрямку є тематичні лінійки. Так, 28 вересня в школі відбулась тематична лінійка до Дня пам'яті жертв Бабиного Яру. Учні старших класів ознайомились із жахливими фактами порушення прав людини, знищення цілих груп за ознаками



расової чи національної належності, релігійних переконань, які продемонструвала Друга світова війна. Метою заходу стало формування в учнів свідомого відношення до того, що права людини, мир, життя і злагода людей – найвищі цінності на землі.

Тематичні лінійки пройшли з нагоди Дня визволення України від німецько-фашиських загарбників (жовтень 2016 року), до Дня Свободи та Гідності України (листопад 2016 року), до Дня Соборності України (січень 2017 року), до Дня пам'яті та примирення та Дня Перемоги України у Другій світовій війні (травень 2017 року).

Протягом листопада-грудня 2016 року в закладі організований та проведений благодійний проект «Добро починається з тебе». В рамках цього проекту діти мали змогу проявити свої творчі здібності (робота в творчих майстернях (майстер-класи для дітей щодо виготовлення саморобних іграшок, сувенірів тощо), виступи в танцювальних колективах, створення зачісок тощо), отримати навички поведінки в різних життєвих ситуаціях (участь в роботі



кафетерію, масажного салону, благодійного ярмарку, кінозалу тощо). До підготовки заходу в цьому році активно долучились батьки наших вихованців та й самі діти не лишилися осторонь. Хочеться відмітити творчу активність педагогів та вихователів школи: Пресс Ю.А., Дятлюк О.Ф., Зінченко І.В., Прохорової Н.М., Сниги М.М., Козел-Богущької К.М., Зволевої-Шукліної І.С., Устименко М.Є., Логвінченко З.С., Носкової І.В., Якименко М.М., Козлової Я.С., Шелудякової М.М., Гришко О.В. Подібний захід став спробою довести, що в сучасному суспільстві люди з вадами слуху зможуть знайти своє місце, здобути професію за смаком та вподобаннями, реалізувати свої життєві цілі та прагнення і мовний бар'єр не стане цьому на заваді, тому що вони, так само як і всі інші люди, мріють, сподіваються, навчаються, займаються спортом, закохуються, заводять дружні стосунки, захоплюються життям.

У школі приділяється велика увага попередженню правопорушень серед підлітків, правовому вихованню. Школа підтримує тісний зв'язок з правоохоронними органами, службою у справах дітей.

На початку навчального року створено банк даних дітей, які потребують соціального захисту, складено соціальні паспорти класів, школи, вивчено стан охоплення учнів у гуртках, секціях у позаурочний час, проведено роботу по залученню учнів до них. Виявлено учнів, які схильні до пропусків занять без поважних причин, девіантної поведінки. Протягом 2016-2017 навчального року відбулося 5 засідань Ради профілактики (жовтень, грудень, лютий, березень, травень).

Адміністрацією школи, класними керівниками протягом року здійснювались організаційні заходи з правової освіти та виховання, профілактики злочинності, правопорушень та бездоглядності серед неповнолітніх, під постійним контролем знаходились такі питання:

- контроль за відвідуванням учнями навчальних занять;
- залучення неповнолітніх, які перебувають на внутрішкільному обліку до занять у гуртках та спортивних секціях у позаурочний час;
- своєчасне та змістовне виконання правоосвітніх заходів, спланованих у річному плані роботи школи та планах виховної роботи класних керівників, вихователів.

Паралельно з профілактичною роботою класних керівників у закладі організовано роботу практичного психолога з учнями, схильними до девіантної поведінки, що сприяє більш якісній роботі педагогів саме з такими дітьми.

З метою поширення знань серед учнівської молоді про свої права та обов'язки, правову відповідальність, а також з метою профілактики правопорушень серед підлітків у школі-інтернаті пройшов місячник правових знань «Я – громадянин, я – патріот, я – вихованець своєї школи». Так, цікавою була тематична зустріч учнів середніх та старших класів з представниками Головного управління Національної поліції області: старшим інспектором відділу ювенальної превенції УПД ГУНП Скальчуком А.М. та старшим інспектором з



особливих доручень управління забезпечення прав людини Андрійовським І.І., яка відбулася у навчальному закладі 6 лютого 2017 року. Діти ознайомились з правами, адміністративною відповідальністю неповнолітніх, відвідали музей Національної поліції ГУНП в області.

Учні нашої школи потоваришували з працівниками Національної поліції. Так,

6-го квітня в школі-інтернаті відбувся спортивний турнір із настільного тенісу між



працівниками Головного управління Національної поліції в Херсонській області та вихованцями школи.

Кожна команда складалася з 6 учасників. Головне управління Нацполіції представляли працівники відділу ювенальної превенції, роти поліції особливого призначення та спецпідрозділу «Херсон». Результатом змагань стала – перемога дитячої команди. А кращим гравцем турніру стала учениця школи-інтернату Мілана Ковальова, яка є переможцем чемпіонату Європи з настільного тенісу серед дітей з вадами слуху. Переможцям турніру поліцейські вручили кубок, почесний диплом Головного управління Національної поліції в Херсонській області та солодощі.

Велику увагу педагоги приділяють збереженню і зміцненню фізичного здоров'я дітей. З метою забезпечення результативної співпраці класних керівників, вихователів, медичних працівників та психологічної служби з питань збереження здоров'я дітей та виховання у них мотивації на здоровий спосіб життя наказом директора школи-інтернату від 21 жовтня 2016 за № 216 визначена ефективна система дієвих заходів превентивної освіти щодо формування навичок здорового способу життя у дітей та учнівської молоді в закладі.

У школі створюються такі умови для покращення здоров'я учнів:

- створюється позитивний психологічний мікроклімат, який ефективно впливає на процес навчання, виховання та здоров'я дітей;
- створюється інформаційний простір з питань збереження здоров'я дітей;
- навчальні уроки та позакласні заходи носять характер здоров'язберігаючих на основі особистісно-зорієнтованого підходу;
- підвищується валеологічна культура харчування: у раціоні учнів свіжі овочеві салати, фрукти, соки;
- підвищується рухова активність: фізкультхвилинки на уроках, корегуюча зарядка, ігри на перервах, проводяться спортивні свята, змагання;
- дотримання санітарно-гігієнічного режиму школи: тепловий, повітряний, вологе прибирання;
- посилюється медико-педагогічний контроль за організацію занять з фізичної культури з урахуванням стану здоров'я дітей, фізичного розвитку та фізичної підготовленості;
- ведеться боротьба зі стресами в дітей у школі і вдома, проводяться тренінги, рольові ігри: як долати конфлікти. вправи на подолання стресових ситуацій;

- превентивна педагогіка, що сприяє здоров'язберігаючій компетентності учнів: запобігання явищам соціальної дезадаптації, конфліктності, невиправданої агресії, ризику, аморальної статевої поведінки, вживання наркотичних речовин, скоєння самогубства. Так, в квітні, наприклад, для учнів 10-11 класів була проведена бесіда «Шкідливий вплив алкоголю на організм людини». Під час проведення даної бесіди учням було роз'яснено наслідки вживання алкогольних напоїв. Метою заходу було попередження залежності від алкогольних напоїв неповнолітніх осіб та осіб молодіжного віку. Також учням було наголошено про шкідливий вплив алкоголю на стан здоров'я. По закінченню бесіди учні створили газету «Ми за здоровий спосіб життя».



Цікавою була відкрита бесіда на тему «Здоровий спосіб життя», яку провела у листопаді 2016 року вихователь 4 класу Шейко С.М.. В ході бесіди діти із задоволенням розповідали про свій режим дня, заняття настільним тенісом, боротьбою, весело виконували фізичні вправи під музику, грали в ігри «Магазин Здоров'я», «Корисно - шкідливо» та склали модель «здорового способу життя».

- забезпечуються умови проведення профілактичних оглядів школярів, дотримуються вимоги санітарно-епідеміологічного нагляду та прав дитини на конфедійність медичного огляду, проводиться аналіз їх результатів;

- щорічно за згодою батьків учні оздоровлюються у літніх таборах.

З метою організації змістовного дозвілля учнів, їх творчого, інтелектуального, фізичного та духовного розвитку організовано роботу щодо залучення школярів до занять у гуртках, що дає змогу виявити творчі здібності дітей.

В навчальному закладі функціонують 6 шкільних гуртків:

- «Пісня в жестовому виконанні»,
- танцювальний гурток,
- хореографічний гурток,
- ізохудія,
- туристичний гурток,
- спортивна секція «Шкіряний м'яч»

та 6 спортивних секцій Інваспорту (легка атлетика, боротьба, футбол, настільний теніс, баскетбол).

Загалом серед учнів 1-11 класів гуртковою роботою охоплено 67 осіб (88%), серед них 33 вихованця – учасники танцювальних гуртків, 11 – жестової пісні, 14 – туристичного, 8 – ізохудії, 55 – спортивних секцій.

В поточному навчальному році вихованці школи-інтернату стали лауреатами та переможцями в наступних конкурсах:

- учасники танцювального колективу школи та виконавці студії жестової пісні стали переможцями XXIV міського фестивалю творчості дітей з обмеженими можливостями "Ми все можемо". Серед переможців цього річного фестивалю: учень 5-го класу Дмитрієв Сергій (пісня в жестовому виконанні «Пташечка»), Суховєєва Рената, Заїка Олександра, Пунтус Любов, Тільненко Діана, Сампані Маріанна, Фурдас Каріна, Старченко Юлія (музично-хореографічна композиція, пісня в жестовому виконанні «За лісами, горами...»). гостями фестивалю стали учениці школи Ящик Анжеліка, Довбня Вікторія, Давидова Богдана з хореографічною композицією «Тарантелла».



Переможцями виставки декоративно-прикладного мистецтва в межах XIV Міського фестивалю творчості дітей з обмеженими можливостями "МИ все можемо" стали Ящик Анжеліка, Фурдас Каріна, Суховєєва Рената.



- 8 гуртківців танцювального колективу та жестової пісні вийшли в фінал Міжнародного фестивалю дитячої творчості "Назустріч мрії" та отримали запрошення на фінальний виступ в червні 2017 року до Болгарії.

З 8-го по 18-те червня учениці нашої школи Довбня Вікторія, Пунтус Любов, Тільненко Діана, Сампані Маріанна, Фурдас Каріна, Іванова Вікторія, Старченко Юлія, провели незабутній час в сонячній Болгарії та здобули III місце в номінації оригінальний жанр, категорії молодь за музично-хореографічну композицію, пісню в жестовому виконанні «Це моя земля». Над створенням цього концертного номеру працювали керівники гуртків Передерій Н.Ю., Кузнєцова О.Е., Козлова Я.С., а Міська громадська організація «Спілка жінок Херсонщини» допомогла створити нові концертні костюми для конкурсного виступу. Більш ніж 200 дітей-вихованців інтернатних закладів України гостинно зустріли Міжнародний дитячий табір «Альбатрос», на базі якого відбувся XI Міжнародний благодійний фестиваль дитячої творчості «Назустріч мрії». Програма фестивалю була дуже насиченою: конкурсні змагання, цікаві майстер класи від видатних шоу-діячів української естради: Марти Адамчук, Міли Нитіч, Артема Гагаріна, відомих українських хореографів Андріса Капіньша, Семена Жигаліна, Юрія Мілентія, оздоровчі заходи, цікава розважальна програма.

Знаними є перемоги вихованців закладу у спортивних змаганнях різного рівня. У Всеукраїнській Спартакіаді "Повір у себе" серед дітей-інвалідів учні нашої школи 8 перших місць, 4 других місця та 2 третіх місця.





5 березня цього року учениці 6 класу Давидова Богдана та Довбня Вікторія зайняли I та II місця відповідно у першості області з плавання.



З 14 по 17 березня 2017 року в м. Харкові проходив чемпіонат України з вільної та греко-римської боротьби серед спортсменів з вадами слуху. Від Херсонщини в цих змаганнях приймало участь 5 спортсменів, учнів та випускників ХСЗОШ-інтернату, які вибороли 1 золоту 2 срібні та 1



бронзову нагороди.

В Києві 2 квітня пройшов відкритий всеукраїнський турнір з дзюдо пам'яті Воїна Небесної Сотні Д.Максимова серед спортсменів з вадами слуху. Участь у змаганнях приймали 12 областей України, м. Київ та Республіка Білорусь. Від Херсонщини на цих змаганнях приймало участь 2 спортсмени, учні 11 класу Херсонської ЗОШ-інтернату І-ІІІ ст. - Єлхін Владислав та Олефіренко Павло, які зайняли 3-тє місця у своїх вагових категоріях, Тренує спортсменів вчитель фізичної культури - Шейко Дмитро Вікторович.

Напередодні Міжнародного дня людей з обмеженими можливостями, учні та випускники нашої школи, які мають значні спортивні досягнення, отримали грошові премії від міського голови



змагань з боротьби: Єлхін Владислав, Олефіренко Павло, Дерев'янюк Ігор, Вертегел Павло, Вертегел Ілля, Білоус Сергій, Міщук Володимир, Ілляшенко Павло, Шейко Олег, Фомін Денис; з тенісу: Ковальова Мілана, Жабровець Інна, Полтавець Філіп, Карло Віктор; з плавання: Довбня Вікторія, Давидова Богдана.



З 29.05.2017 по 18.06. 2017 р. на базі УДЦ " Молода Гварія " в м. Одеса пройшла XXIV Всеукраїнська Спартакіада "Повір у себе" з греко-римської та вільної боротьби, настільного тенісу та шахів, серед спортсменів з вадами слуху. Збірну Херсонської області представляли 10 учнів школи-інтернату, які вибороли 18 нагород різного гатунку- 8 золотих, 6 срібних та 4 бронзових, а саме: Афоніков Д. -ІІ, І місце (29 кг), Трегубенко Д. - І,І місце (32 кг), Вертегел І. - І,І місце (35 кг), Новак А. - ІІІ місце (42 кг), Білоус С. -І, ІІІ місце (47 кг), Ілляшенко П. - ІІ,ІІ місце (59 кг), Міщук В. -ІІІ, ІІІ місце (42 кг), Глухов В. - І,ІІ місце (58 кг)-греко-римська та вільна боротьба. Тренують спортсменів тренери-викладачі ДЮСШ - Шейко Д.В. та Шейко О.М; Карло В. - І,ІІ місце, Ящик А. - ІІ місце -настільний теніс (тренер Лобода О.)





29.06.2017 р. у м. Нова Каховка пройшов Міжнародний турнір з вільної боротьби, присвячений Дню Конституції України, серед здорових спортсменів. Країни учасники :Україна, Сполучені штати Америки, Вірменія, Литва, Турція та Молдова. На цих змаганнях школу-інтернат представляли двоє спортсменів, а саме: Єлхін В. (61 кг.) та Трегубенко Д. (32 кг.), які показали красиву боротьбу та волю до перемоги та посіли наступні місця : Єлхін В. срібна нагорода(II місце) та Трегубенко Д. 6 місце. (тренери- Шейко Д.В. та Шейко О.М.)

Вихованці нашої школи – учасники багатьох заходів, що проходять в обласному центрі. Так, 7 жовтня 2016 року творчі колективи школи взяли участь у святковому концерті Фонду інвалідів Чорнобиля. За програмою заходу відбулась, також, виставка декоративно-прикладного мистецтва, де були представлені вироби з деревини, плетіння гачком,

вишивки, майстерно виготовлені учнями нашої школи.



13 жовтня, учасники творчих колективів школи взяли участь у святковому концерті до Дня захисника України, який проходив у Херсонській обласній універсальній науковій бібліотеці ім. О.Гончара. Учні мали змогу зустрітися та поспілкуватися з учасниками бойових дій в зоні АТО, представниками Херсонського осередку українського козацтва, виступити на одній сцені з чуючими виконавцями та скуштувати справжнього куліша.



28 жовтня на території ТРЦ "Фабрика" відбувся один з етапів Регіонального фестивалю "Я-майбутнє Херсонщини", в якому взяли участь вихованці нашого закладу. Вкотре презентувавши свою натхненну творчість та артистизм, Заїка Олександра, Довбня Вікторія та Давидова Богдана, не залишили байдужим жодного глядача. Організатори заходу нагородили учасників подяками і висловили своє відверте захоплення їх виконавською майстерністю.

12 листопада 2016 року на базі ЗОШ № 57 м. Херсона з поглибленим вивченням іноземних мов пройшли відкриті змагання з пішохідного туризму за першість серед особистих результатів, в яких взяли участь вихованці туристичного гуртка нашої школи-інтернату.

28 січня, учні нашої школи, гуртківці туристичного гуртка, взяли участь в змаганнях із скелелазіння «Зимовий кубок». Гуртківці показали гідний результат, отримали важливий досвід участі у змаганнях з іншими дітьми херсонських шкіл.



13 квітня учні школи приймали участь у Великодній культурно-просвітницькій акції «Писанковий сад». На території Богородичного скверу вихованці школи прикрасили дерево писанками, стрічками, паперовими пташками та квітами. Діти відчули справжній дух свята. За активну участь в даній акції Херсонський обласний центр народної творчості нагородив школу грамотою.



Загальношкільні, позашкільні та класні виховні заходи проводились у відповідності до річного плану роботи школи, планів виховної роботи класних керівників, вихователів. Необхідно відзначити змістовне проведення традиційних виховних заходів, цикли бесід, свят, зустрічей, виставок, конкурсів.





Протягом 2016-2017 навчального року шкільна бібліотека працювала в тісному контакті з педагогічним колективом школи. Книжковий фонд художньої літератури бібліотеки у цьому навчальному році зріс на 45 одиниць художньої літератури та 285 примірників підручників. До бібліотеки школи записано 88 учнів і 72 співробітників школи. Протягом навчального року було видано 965 підручників та художньої літератури, 688 періодичних видань.

Протягом 2016-2017 навчального року бібліотека брала участь в усіх загальношкільних заходах. Було оформлено книжкові виставки до знаменних дат року, проведено заплановані заходи. Систематично проводились огляди-рейди підручників по класах (вересень, квітень), проводились бесіди з учнями щодо користування бібліотекою, збереження підручників, підготовлені та роздані учням експерт-інформації «Єдині вимоги щодо збереження підручників», інформували дітей про наявність та нові надходження літератури. Проводились бібліотечні уроки, екскурсії до бібліотек міста. Підтримується тісний зв'язок з міською бібліотекою-філією для дітей та юнацтва № 13, з якою навчальним закладом укладений річний координаційний план роботи.

Згідно з планом роботи шкільної бібліотеки на 2016/2017 навчальний рік були організовані та проведені такі заходи:

- засідання народознавчої світлиці «Покрова – світле свято українського народу», «Зимові свята українського народу», народознавча мозаїка «Хай линуть у вись Великодні дзвони»,
- краєзнавча пізнавальна експедиція «Стану я природі другом» (спільно з Херсонською обласною дитячою бібліотекою ім. Дніпрової Чайки) - в рамках тижня вчителів початкових класів,
- творча замальовка до Дня української мови і писемності «Петро Яцик – українець, який відмовився бути бідним» - в рамках тижня вчителів гуманітарного циклу,
- вечір цікавої фізики «Цікаві моменти з життя відомих фізиків» (на базі Херсонської обласної бібліотеки ім. О. Гончара) - в рамках тижня вчителів природничо-математичного циклу,
- бібліотечний захід «Подорож українськими народними казками» - в рамках проекту «Моя Україна»,
- до Дня довкілля виховний захід «Вода – джерело життя» (на базі Херсонської обласної бібліотеки ім. О. Гончара),
- до Всеукраїнського тижня дитячої та юнацької книги літературна подорож «По мапі з героями книг» (японські казки).

До всіх знаменних дат України були організовані книжкові виставки в бібліотеці.



Протягом усього навчального року надавалась допомога педагогічному колективу в добір методичної та художньої літератури для проведення уроків та різноманітних заходів. Невід'ємною складовою шкільного життя стала робота органів учнівського самоврядування, які беруть активну участь у проведенні позакласних заходів, конкурсах «Кращий учень», «Кращий клас». 8 вересня в ЗОШ-інтернаті відбулась IX учнівська конференція, на якій президент шкільної співдружності Дерев'яно Ігор, нагородив активних членів шкільного парламенту та оголосив оновлені склади шкільних

Міністерств.

11 травня 2017 року до Херсонської спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату I – III ступенів ХОР завітали у гості педагоги та учні 6 – 10 класів, лідери учнівського самоврядування Миколаївської спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату для глухих дітей I-III ст. №6. Захід пройшов під девізом «Навчаємось разом». Школярі Миколаєва із задоволенням познайомились із нашим навчальним закладом, з цікавістю відвідали уроки, спробували застосувати свої знання у новому для них середовищі. Лідери учнівської спільноти обох шкіл мали змогу багато дізнатись про нових товаришів, їх думки, мрії про майбутнє, захоплення, інтереси, продемонструвати свої особистісні якості у ході інтерактивного заходу «Лідери майбутнього» та під час майстер-класу «Лелеки – український символ миру», підготовлених педагогами Миколаївської спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату. Зустріч відбулась у теплій, дружній атмосфері, і залишила у дитячих душах багато позитивних емоцій.



З метою вдосконалення виховного процесу та системи виховної роботи розроблено Програму виховної роботи Херсонської спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату I-III ступенів Херсонської обласної ради «Створення виховного середовища, що сприяє формуванню життєвих компетентностей особистості та її успішної соціалізації», яка розглянута та схвалена педагогічною радою закладу в березні 2017 року та затверджена наказом по школі.

В основу програми реалізації виховної проблеми школи покладено основні ідеї Державної національної програми «Освіта (Україна XXI століття)», Концепції виховання дітей та молоді у національній системі освіти, Національної доктрини розвитку освіти, Національної програми патріотичного виховання молоді, Концепції громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності, Програми Міністерства освіти і науки України «Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України», Статуту школи. Розрахована зазначена Програма на 2017-2018 навчальний рік.

Корекційно-розвиткова робота

На початку 2016 – 2017 навчального року психологом була розпочата **діагностична робота**, а саме: виявлення психологічної готовності до навчання дітей шестирічного віку, психодіагностичне вивчення пізнавальних процесів учнів школи, вивченні процесу адаптації у 5 класі та професійних інтересів учнів 10 класу. За результатами діагностики були визначені групи корекції та складені корекційні програми. Протягом року психологом школи здійснювалась консультативна робота з усіма учасниками навчально-виховного процесу, з прибулими учнями з метою покращення адаптаційного періоду та вивчення особливостей особистості, з важковихо-

вуваними учнями з метою оволодіння прийомами саморегуляції, рефлексії та саморозвитку особистості, за результатами діагностики: з педагогами та батьками підготовчих класів готовність до навчання у школі, з педагогами та батьками 1-11 класів діагностика когнітивних



процесів, з педагогами, учнями та батькам вивчення процесу адаптації підготовчих, 5 класів.

Педагогічний консиліум з проблем наступності навчання при переході учнів з молодшої школи у середню, який відбувся у листопаді передбачав:

- глибокий психолого-педагогічний аналіз труднощів та проблем, які виникають у період адаптації учнів 5-х класів;
- координацію дій всього педагогічного колективу;
- обмін досвідом;
- підведення підсумків педагогічних успіхів вчителів початкової школи, покращення, оновлення, раціоналізацію

діяльності класних керівників п'ятих класів, вчителів-предметників, психолога школи.

Однією з форм роботи корекційно-відновлювальної та розвивальної роботи у закладі є **клуб для молодших підлітків «Коло друзів»**. Цільова група – учні 5, 6 класів. Фізіологічні особливості пубертатного періоду викликають емоційну нестабільність підлітка. Виникає

потреба у відповідному статусі у групі однолітків, цікавість до взаємовідносин у колективі, бажання уникнути ізоляції. Тому на засіданнях клубу, які проходять у формі тренінгових занять враховується вікова та соціальна проблематика. У жовтні на занятті «Як подолати агресію та бути толерантним», учні вчилися конструктивно спілкуватись, здобували навичок поведінки у конфліктних ситуаціях, емпатії.



На березневому засіданні клубу «Цінності у моєму житті» розглядалися питання правильної та безпечної поведінки, особистісної психогігієни.

23 листопада у школі відкрилась **студія художнього самовираження** для учнів молодшої школи. На заняттях студії використовуються арт-терапевтичні методи. Мистецтво – це чудова можливість для дитини «відкритися», поділитися своїми емоціями та страхами. Адже учням з порушеннями слуху важко висловити словами всі ті емоції, що вирують у душі. Саме арт-терапія допомагає віднайти душевну гармонію.



Останній **тиждень психології** пройшов під гаслом «Почуй мене». Практичний психолог презентувала психологічну газету «Корисна в горошок». У газеті була представлена інформація, яка допоможе учням правильно використовувати свій час, боротися з ліною та поганим настроєм, а також за допомогою тестів відкрити для себе нові грані свого «Я». Фільм «Світ глухих. Почуй мене», який переглянули учні 7-11 класів на занятті з кінотерапії, став своєрідним девізом тижня психології 2016 року. У фільмі розкрита тема спілкування та відношень молоді з порушенням слуху з оточуючими, актуалізована важливість поширення жестової мови. Фільм торкається питань постановки та досягнення мети, дружньої підтримки та віри у себе. А також учні мали змогу побачити особливості життя молоді з порушеннями слуху в іншій країні.



15 листопада в рамках тижня психології в школі була проведена релаксаційна перерва. На великій перерві для педагогів школи був організований перегляд релаксаційного мультфільму «Час Ібларда». Це захоплююче філософське японське аніме художника Наохіси Іноуе, яке пропонує глядачеві дещо нестандартний погляд на природу речей. Головний герой живе в своєму вигаданому світі, який називається Іблард і пропонує всім іншим поглянути на навколишній світ іншими очима. Мультфільм «Час Ібларда» виконаний із застосуванням сучасних анімаційних тривимірних технологій та неперевершеним звуковим супроводом. На перерві до педагогів

приєдналися і учні, яких захопив незвичайний яскравий відеоряд.

Наявність потреби у дітей з порушеннями слуху повноправної життєдіяльності в суспільстві, спонукало психологічну службу школи - інтернату впроваджувати роботу зі створення ситуацій співпраці глухих і чуючих старшокласників в рамках активного соціально - психологічного навчання. Суть підходу полягає в тому, що учні залучаються до процесу створення певного продукту творчості у взаємодії з чуючими однолітками. У процесі спільної діяльності до встановлення неформальних відносин веде невимушеність спілкування, близькість контактів і звичайно неформальність умов діяльності. Останніми проектами служби були психологічний квест «Креатив батл» та благодійний ярмарок «Місто майстрів». В психологічному квесті «Креатив батл» прийняли участь учні Херсонської спеціальної загальноосвітньої школи – інтернату I-II ступенів ХОР, учні Херсонського Вищого училища Фізичної Культури ХОР та КЗ «НВК ім. Т.Г. Шевченка» ХОР.

Квест «Креатив батл» - це командна інтелектуальна гра, метою якої є розвиток толерантного ставлення учнів до людей з особливими потребами та створення умов, які сприяють адаптації та успішної інтеграції у суспільство учнів з порушенням слуху.

Завдання заходу - сприяти розширенню знань у галузі психології, розвитку пізнавальних інтересів, креативного мислення, інтелектуальних здібностей, комунікативних навичок, емпатії учнів 7-9 класів. Спонукає до самоосвіти й самовдосконалення.



Впродовж першого дня квесту відбулося знайомство учасників. Учні школи - інтернату провели міні – презентацію «Почуй мене». На тренінговому занятті «Будемо дружити!», учасники квесту мали змогу презентувати себе, пограти та виконати психологічні вправи, які сприяли їх зближенню. Результатом роботи стало формування команд. Другий день квесту розпочався з того, що команди отримали частину карти з вказівками щодо подальшої роботи. На кожній станції учасників зустрічали відомі кіногерої, які пропонували за наступну частину карти виконати завдання. Впродовж квесту учні навчались розуміти один одного, ефективно спілкуватися, а також вони знайшли нових друзів, з якими продовжують спілкуватися після проекту. До проекту долучилися громадські організації: "Добродія Херсон", Благодійний фонд "Майбутнє Херсонщини", Херсонська спілка народного мистецтва "Дніпровська палітра", які нагородили учасників призами.



У рамках проекту "Добро починається з тебе" та напередодні Міжнародного Дня інвалідів в Херсонській спеціальній школі-інтернат І-ІІІ ст. ХОР відбувся традиційний благодійний ярмарок "Місто майстрів". До підготовки заходу в цьому році активно долучились батьки наших вихованців та й самі діти не лишилися осторонь. Гостями заходу були ті учні, які приймали участь у психологічному квесті. Подібний захід став спробою довести, що в сучасному суспільстві люди з вадами слуху зможуть знайти своє місце, здобути професію за смаком та вподобаннями, реалізувати свої життєві цілі та прагнення і мовний бар'єр не стане цьому на заваді, тому що вони, так само як і всі інші люди, мріють, сподіваються, навчаються, займаються спортом, закохуються, заводять дружні стосунки, захоплюються життям.



учні з порушеннями слуху засвоюють деякі раніше недоступні їм правила і норми соціального середовища і існування в ній. З'являється прагнення до саморозвитку. Спостерігається розширення знань про внутрішній світ людини і світі, що оточує його, розвиток уявлень про себе, про своє місце в світі; формування особистості та власного світогляду; розвитку інтересу до словесному спілкуванню, вдосконалення усного мовлення і розвитку логічного мислення як умови повноцінної соціальної реабілітації; розвитку професійних

інтересів і професійного самовизначення. Учні стають більш відкритими до контактів, самостійними. Практична значимість активного соціально-психологічного навчання школярів з вадами слуху виражається в тому, що учні, які були задіяні спільних проектах з чують однолітками, краще адаптуються в масових установах початкової та середньої професійної освіти, займають активну позицію в змішаних навчальних колективах. Учні продовжують брати участь в різних спільних з чують людьми соціальних проектах, проявляючи зацікавленість в житті суспільства. Подібна форма роботи постійно видозмінюється, розширюється відповідно до можливостей дітей, з потребами і змінами в соціумі, дозволяючи найбільш ефективно інтегрувати учнів з порушеннями слуху в світ чуючих людей.

Соціальна реабілітація дітей з порушенням слуху і повноцінне включення їх в оточуюче середовище неможливе без наявності усного мовлення, яке повинне по всім показникам наближатися до мовлення нормально чуючих людей. З цією метою в школі проводилась **корекційна робота з розвитку слухового сприймання мови і формування вимови**, для чого у закладі створені усі відповідні умови. Вчителем-дефектологом слухового кабінету Дорохіною Л.Г. відслідковувався та фіксувався стан звукового сприймання дітей, визначалась для них індивідуально-корекційна програма з розвитку слухового сприймання і мовлення. Двічі на рік для аналізу результатів корекційно-розвиткової роботи з розвитку мовлення проводилось обстеження слухо-зоро-вібраційного сприймання усного мовлення та перевірка розбірливості читання. Вчителями-дефектологами дошкільного відділення, вчителями індивідуальної слухової роботи кожен чверть в індивідуально-фонетичних щоденниках учнів фіксувалися результати роботи над звуковимовою, визначався рівень засвоєння програмних вимог, аналізувались причини повільного просування учнів у слуховому і слухо-зоровому сприйманні мови і засвоєнні вимовних навичок.

Соціальний захист

На виконання законів України «Про освіту», «Про охорону дитинства», «Про загальну середню освіту», «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування», «Про основи соціального захисту бездомних громадян і безпритульних дітей», «Про попередження насильства в сім'ї», Указів Президента України від 11.07.2005 № 1086/2005 «Про першочергові заходи щодо захисту прав дітей», від 28.01.2000 № 113/2000 «Про додаткові заходи щодо запобігання дитячій бездоглядності», від 23.06.2001 № 467/2001 «Про додаткові заходи щодо вдосконалення соціальної роботи з дітьми, молоддю та сім'ями», від 04.05.2007 № 376/2007 «Про додаткові заходи щодо захисту прав та законних інтересів дітей», Постанови Кабінету Міністрів України від 05.04.1994 №226 «Про поліпшення виховання, навчання, соціального захисту та матеріального забезпечення дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування» педагогічним колективом постійно здійснюється контроль за станом соціального захисту дітей, які потребують особливої уваги. У закладі здійснюється психолого-педагогічний супровід дітей пільгових категорій, метою якого є відстеження динаміки розвитку особистості кожної дитини, вивчення загальних тенденцій та закономірностей їх психічного, особистісного розвитку, процесів соціалізації та адаптації. На нараді при директорі розглядалися питання щодо соціального захисту дітей: - про забезпечення учнів підручниками – серпень 2016; - про роботу шкільної їдальні та харчування учнів закладу. Організація питного режиму – вересень 2016; - про стан відвідування учнями школи - вересень 2016; - про співпрацю класних керівників, вихователів, медичних працівників та психологічної служби з питань збереження здоров'я дітей та виховання у них мотивації на здоровий спосіб життя – листопад 2016, - про якість харчування дітей у зимовий період - січень 2017, - про соціальний захист учнів у школі-інтернаті – квітень 2017. На нарадах при заступнику директора з виховної роботи розглядалися наступні питання: - про соціальний паспорт класних колективів – вересень 2016, - про роботу з учнями, що знаходяться на внутрішньошкільному обліку – жовтень 2016. У закладі створено банк даних на дітей пільгового контингенту. Усього на обліку перебувають 6 категорій учнів: діти - інваліди - 94, діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування – 2, діти, що перебувають під опікою - 4, діти з неповних сімей - 19, діти із багатодітних сімей – 12, внутрішньо переміщені

особи - 2. Особлива увага приділяється роботі з дітьми, які перебувають під опікою та піклуванням. На дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, оформлені особові справи, в яких зібрані всі необхідні документи, що підтверджують статус дитини. Постійно здійснюється контроль за виконанням опікунами своїх обов'язків щодо утримання та виховання дітей, захисту їх майнових та житлових прав (співбесіди, відвідування вдома, сумісна робота зі службами у справах дітей, соціальними службами). На теперішній час у закладі навчаються 1 учень, який має статус дитини-сироти (Міщук В.) та 1 учениця, яка має статус дитини, позбавленої батьківського піклування, (Васильченко Л.), державним опікуном яких є навчальний заклад, та 4 дитини перебувають під опікою. Забезпечення права на отримання соціальної допомоги адміністрацією закладу перевіряється наявністю довідок з Ощадбанку раз на півріччя. Усі діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, отримують державну соціальну допомогу згідно із законодавством. За учнями Шелковенко Дмитром, Сампані Маріанною, Бондарчук Дариною, Глуховим Володимиром житло закріплене за місцем проживання (право користування). Бондарчук Дарина взята на позачерговий квартирний облік. У зв'язку із встановленням учениці підготовчого-А класу Васильченко Людмилі статусу дитини позбавленої батьківського піклування адміністрацією закладу протягом 2016-2017 навчального року вжиті заходи щодо: - встановлення факту наявності або відсутності спадщини, - призначення соціальної допомоги дитині-інваліду за місцем проживання, - сплати аліментів Безяєвою Н., яка позбавлена батьківських прав, - реєстрації місця проживання дитини, - отримання ідентифікаційного номеру на Васильченко Л.В., - проходження медичного огляду дитиною, - відкриття особистого рахунку Васильченко Л.В. в Ощадбанку. Адміністрацією постійно здійснюється контроль за виконанням опікунами своїх обов'язків щодо навчання, виховання та утримання дітей. У вересні обстежені житлово - побутові умови проживання дітей даної категорії та складено відповідні акти. Адміністрація закладу взаємодіє зі службами у справах дітей Дніпровського, Суворовського, Корабельного районів м.Херсона, Генічеського, Голопристанського, Олешківського районів з питань соціально захисту й реалізації статусних прав дітей - сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Педагогічним колективом здійснюється постійний психолого - педагогічний супровід учнів, які схильні до правопорушень та потребують підвищеної педагогічної уваги. З метою забезпечення постійного контролю за охопленням навчанням та вихованням учнів у закладі здійснюється щоденний контроль за відвідуванням учнями школи, щотижня проводиться аналіз причин відсутності їх на заняттях, організовуються зустрічі з батьками учнів, які мають пропуски занять без поважних причин. Робота з батьками, опікунами спрямована на удосконалення спільної роботи школи та сім'ї щодо навчання, виховання учнів, подолання недоліків їх психофізичного розвитку. Батьки учнів залучаються до проведення виховних заходів, свят, ремонту класних кімнат. З батьками учнів, які не приділяють належної уваги створенню необхідних умов для утримання, навчання та лікування дітей, проводиться роз'яснювальна робота, організовуються консультації практичного психолога, лікаря - психіатра. У закладі створені всі необхідні умови для корекційно-розвиткового навчання, виховання учнів пільгових категорій. Медичними працівниками постійно здійснюється контроль за станом здоров'я дітей. Восени 2016 року проведено медичне обстеження дітей із залученням лікарів-фахівців. Учні забезпечені безкоштовним 5-ти разовим харчуванням. Діти пільгового контингенту отримують державну соціальну допомогу, забезпечені безкоштовними підручниками. Учні, які потребують особливої педагогічної уваги, залучаються до проведення різноманітних виховних заходів, конкурсів, спортивних змагань, гурткової роботи. У закладі працюють гуртки: жестової пісні, танцювальний, хореографічний, ізоустудія, що сприяють розвитку творчих здібностей дітей. Усі діти пільгового контингенту залучені до роботи гуртків. Протягом року діти відвідали Миколаївський зоопарк, Херсонський обласний академічний музично-драматичний театр ім.М.Куліша, гала-концерт фестивалю «Я - майбутнє Херсонщини» тощо.

Охорона праці

Робота з охорони праці, безпеки життєдіяльності, виробничої санітарії, профілактики травматизму дітей у побуті та під час навчально-виховного процесу визначалась у діяльності педколективу як одна із пріоритетних і здійснювалась відповідно до Законів України «Про охорону праці», «Про дорожній рух», «Про пожежну безпеку», Державних санітарних правил і норм улаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організацій навчально-виховного процесу, та інших численних нормативних актів, які регламентують роботу школи з цих питань. Стан цієї роботи знаходився під постійним контролем адміністрації школи та директора школи особисто. Наказом по школі було призначено відповідального за організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності у закладі, створено службу з охорони праці, сплановані заходи.

На початку навчального року, напередодні канікул та святкових днів проводились інструктажі з безпеки життєдіяльності серед учнів, відпрацьована програма вступного інструктажу. Регулярно відбувались цільові інструктажі з учнями перед екскурсіями, спортивними змаганнями. У школі в наявності необхідні журнали з реєстрації всіх видів інструктажів з питань охорони праці. Кожна класна кімната, кабінет, майстерня, спортзал має необхідний перелік документації з питань безпеки життєдіяльності. Також у приміщеннях школи розміщено кілька стендів по безпечній поведінці. Питання охорони праці та попередження травматизму неодноразово обговорювалися на нарадах при директоріві.

Укріплення матеріально-технічної бази

Директор школи разом з колективом постійно працює над удосконаленням матеріально-технічної бази, підтриманню її у робочому стані. Фінансування потреб школи проводиться централізованою бухгалтерією управління освіти, науки та молоді Херсонської обласної державної адміністрації. Протягом навчального року систематично здійснювалась виплата заробітної плати, надбавок, доплат працівникам школи. За 2016-2017 навчальний рік школа зміцнила та модернізувала матеріально-технічну базу таким чином:

- за бюджетні кошти відремонтована автономна газова котельня, придбано господарчі товари (посуд, інвентар), одяг та взуття для вихованців, медичні препарати, новорічні та різдвяні подарунки;
- здійснено косметичний ремонт шкільних приміщень;
- відремонтовано водопровідну мережу, кухонне та сантехнічне обладнання, господарський інвентар;
- висаджені квіти у декоративні вази;
- озеленено шкільне подвір'я та прилегла територія за спонсорські кошти;
- отримані меблі (столи, стільці) для учнів молодшої, основної та старшої школи від громадської організації «Фонд інвалідів Чорнобиля +»;
- виготовлені костюми для учасників танцювального гуртка «Гармонія» за допомоги громадської організації «Спілка жінок Херсонщини»;
- 7 учнів пільгових категорій отримали нові слухові апарати від благодійного фонду громади м.Херсона «Захист».

У 2016-2017 навчальному році школа-інтернат співпрацювала з багатьма громадськими організаціями:

- УТОГ (участь у фестивалі дитячої творчості дітей з вадами слуху, користування костюмерною БК УТОГ, гурток „Пісня у жестовому виконанні” на базі школи);
- НВП УТОГ (екскурсії на виробництво, забезпечення працевлаштуванням);
- „Інваспорт” (робота спортивних секцій з баскетболу, вільної та греко-римської боротьби, настільного тенісу на базі школи, участь учнів у обласних змаганнях серед дітей-інвалідів з вадами слуху за програмою „Повір у себе”);
- Фонд соціального захисту інвалідів;
- Палац дітей та юнацтва (участь у фестивалі дитячої творчості серед дітей-інвалідів „Ми все можемо”);
- Херсонська бібліотека-філія №13 для дітей та юнацтва ім. Бориса Грінченка (проведення масових

заходів для учнів закладу);

- Херсонська обласна наукова універсальна бібліотека ім. О. Гончара (відвідування заходів на базі бібліотеки);

- Херсонська обласна дитяча бібліотека ім. Дніпрові Чайки (проведення пізнавальних заходів для учнів закладу);

- КЗ «Центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді» ХОР (проведення екскурсій, майстер-класів для учнів школи-інтернату);

- Херсонський обласний академічний музично-драматичний театр ім. М. Куліша (перегляд вистав);

- Херсонський обласний театр ляльок (перегляд вистав);

- Головне управління Національної Поліції України в Херсонській області;

- «Фонд інвалідів Чорнобиля +» (благодійна допомога);

- «Спілька жінок Херсонщини» (благодійна допомога);

- благодійний фонд громади м. Херсона «Захист» (благодійна допомога).

Дошкільне відділення

Протягом 2016-2017 навчального року в дошкільному відділенні закладу функціонувало 3 вікові групи, в яких на 01.09.2016р. налічувалось 17 дітей. Протягом року прибуло 4 дитини.



На кінець навчального року наповнюваність груп становила: молодша група – 8 дітей, середня група – 5 дітей, старша група – 6 дітей.

Якісний склад педагогічного колективу дошкільного відділення:

вища категорія – 1

I категорія – 5

II категорія – 1

спеціаліст 9 тарифного розряду,

«старший вихователь» – 1

спеціаліст 9 тарифного розряду – 1

спеціаліст 8 тарифного розряду – 4

Протягом 2016-2017 навчального року колектив дошкільного відділення приділяв увагу створенню умов для повноцінного розвитку кожного дошкільника, забезпечував їх психологічний комфорт.

Вважаючи, що більшу частину свого дитинства малята проводять у стінах дитсадка, педагоги відділення постійно працюють над забезпеченням умов комфортного, цікавого пізнавального середовища. З цією метою продумується затишне та естетичне оформлення спальної та класної кімнат, музичної зали; вихователі дбають про психологічну атмосферу захищеності дітей від стресових ситуацій, поглибленню їх взаємодії з оточенням, сприяють підвищенню впевненості дошкolyт у своїх силах.



Педагогічний колектив приділяв увагу питанню підвищення фахового рівня шляхом плідної співпраці з колегами, взаємовідвідування занять, позакласних заходів, вивчення новинок методичної літератури з питань розвитку зв'язного мовлення у дітей з порушеним слухом. У своїй роботі вчителі і вихователі користувалися рекомендаціями науково-методичних журналів Міністерства освіти і науки України «Дошкільне виховання», «Палітра педагога», «Дефектологія», «Джміль», тощо.



У відділенні налагоджена правильна організація фізичного виховання, яка передбачає щоденну ранкову гімнастику, заняття з фізичного виховання, перебування дітей на свіжому повітрі, проведення рухливих ігор, виконання режиму дня, загартовувальних процедур, пробуджувальної гімнастики, тощо. Протягом навчального року у дошкільному відділенні були проведені фізкультурно-оздоровчі заходи «З фізкультурою дружимо – будемо дужими» (музичний керівник Кириленко Б.Й., вихователь Дегтярьова Н.І.) та «Ой, ти,

зимонька-зима, всім нам радість принесла!» (музичний керівник Кириленко Б.Й., вихователь Дегтярьова), під час яких особлива увага приділялась здійсненню завдань фізичного розвитку дітей, зміцненню їх здоров'я. Спортивно-оздоровчі заходи розвивали у дітей активність, бажання бути переможцями під час ігрової діяльності, створювали емоційний настрій, впливали на розумове та естетичне виховання дошкільників.

Навчально-виховна робота в дошкільному відділенні спрямована на виконання завдань програми виховання та навчання дітей дошкільного віку з вадами слуху. Педагогічні працівники будують навчальну діяльність в ігровій формі, сприяють виникненню інтересу до знань, стійкого бажання до осмислення навчального матеріалу. З цією метою використовують ефективні прийоми і методи навчання, індивідуальний та диференційований підхід, створюють на заняттях ситуацію успіху та співпраці дорослих і дітей. Вчителі-дефектологи і вихователі працюють над подальшим удосконаленням та виправленням мовленнєвих порушень, особливу увагу приділяють різним формам спілкування, перспективі та орієнтовній послідовності навчання. Велике значення приділяється наочним методам, дидактичній грі, ігровим прийомом, етичним бесідам, створенню моральних ситуацій, ознайомленню з життям сучасної України та її культурними цінностями, вихованню любові до рідного краю, вирішенню завдань формування майбутнього громадянина, підготовленого до життя, з високою національною свідомістю. Яскравим прикладом стали мовленнєве свято «Розквітай, прекрасна Україно, рідна земле, матінко моя» (музичний керівник Кириленко Б.Й., вчителі-дефектологи Кириленко Н.Г., Бойко-Бабій Т.В.) та драматизація казки української народної казки «Колобок» (музичний керівник Кириленко Б.Й., вихователь Брагар Н.В.)



Робота, щодо створення умов для повноцінного розвитку кожної дитини, продовжується музичним керівником Кириленко Б.Й. на музичних заняттях, мовленнєвих ранках, тінювих та лялькових театрах, драматизаціях казок, оздоровчих та спортивних святах. Завдання програми виховання та навчання дітей дошкільного віку з вадами слуху, з питання розвитку мовленнєвої активності та діалогічної мови Броніслава Йосипівна здійснює в тісному контакті з педагогами дошкільного відділення. Особливу увагу приділяє роботі над розвитком дихання та сили голосу у дітей. В сценарії розважальних заходів обов'язково включаються пісенні вправи «Осінь», «Зима», «Весна», «Літо», «Дощик», «Котик сіренький», тощо, лічилки, короткі вірші, загадки. Заходи та дійства музично-естетичного циклу забезпечують психологічний комфорт для дошкільників, створюють радісний, веселий, емоційний настрій.

В результаті послідовної роботи та створеної педагогічним колективом комфортної атмосфери у відділенні, дошкільники стали більш розкутими, поступливими, ввічливими, знаходять спільну мову між собою та дорослими, вміють співчувати тому, хто цього потребує.

